

ἜΤΟΣ Β'.

Ἡ Φ Η Μ Ἡ Ρ Ι Σ Σ Α Ρ Υ Ρ Ι Κ Η

ἌΡΙΘ. 95

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΑΓΑΞ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΛΕΠΤΑ 25

Τιμὴ ἐτησίας συνδρομῆς προπληρωτέας διὰ μὲν τὸ Ἐσωτερικὸν δραχμαὶ νέαι 12, διὰ δὲ τὸ Ἐξωτερικὸν 20.
Τὸ Γραφεῖον τῆς ἐφημερίδος, ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Σταδίου ἀριθ. 14 ἀπέναντι τῆς Γενικῆς Παιτωτικῆς Τραπεζῆς.

Ἐν Ἀθήναις, τῆ 7 Δεκεμβρίου 1880.

Ἐχομεν ἀνὰ χεῖρας τὰς ἐν Ἑλλάδι ὁδοιπορικὰς σημειώσεις τοῦ φίλου καὶ συγγενοῦς ἡμῶν Δόκτορος Μεφιστοφελῆς, ἐνὸς τῶν σφωτάτων διαβόλων. Οὔτε ὁ χῶρος, οὔτε αἱ περιστάσεις ἐπιτρέπουσιν ἡμῖν νὰ δημοσιεύσωμεν ὁλοκλήρους τὰς ἀληθῶς λίαν περιέργους τρύτας σημειώσεις, ἀλλ' οἱ ἀναγκῶσται ἡμῶν θ' ἀναγκῶσασιν ἴσως μετ' ἐνδιαφέροντος ὀλίγα τεμάχια, τὰ ὅποια ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν θὰ δημοσιεύωμεν. Ὁ Δόκτωρ Μεφιστοφελῆς φαίνεται ἐνίοτε ὀλίγον ὑπερβολικὸς καὶ μεμφίμοιρος, αἱ παρατηρήσεις ὅμως αὐτοῦ εἰσὶν ἀπύκνωτα βλαβεῖς κρίσεως καὶ μεγάλης ἐγκυκλοπαιδικῆς παιδείας. Τὸ ὕφος εἶναι ἀτιμέλητον, ὅπερ εὐνόητον εἰς σημειώσεις αὐτοσχεδίως γραφείσας. Οὐδεμίαν σκοποῦμεν νὰ τηρῶμεν τάξιν ἢ σειρὰν εἰς τὴν δημοσίευσιν τῶν ὁδοιπορικῶν τούτων σημειώσεων, ἅς ἐνίοτε θ' ἀποσπῶμεν ἐκ διαφόρων σελίδων :

Μουστοφελῆς ὁδοιπορικαὶ σημειώσεις.

« Μὲ οἰονδήποτε σχεδὸν Ἕλληνα καὶ ἀν ὠμίλησα, μάλιστα ἐκ τῆς τάξεως τῶν λογιωτῶν, εὔρον αὐτὸν πάντοτε πεπεισμένον, ὅτι τὸ σημερινὸν ἑλληνικὸν ἔθνος ἀντιπροσωπεύει ἤδη σπουδαῖον τινὰ πολιτισμὸν. Περιέργων τοῦτο ! Ἐνταῦθα λοιπὸν δίδουσιν εἰς τὴν λέξιν πολιτισμὸς ἔννοιαν ἄλλοτῃν ἢ ἐν Εὐρώπῃ, διότι ὁ σημερινὸς ἑλληνικὸς πολιτισμὸς, ὅσον ἐγνώρισα αὐτόν, στερεῖται τῶν κυριωτάτων τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ προσόντων, ἧτοι ἐπιστήμης, βιομηχανίας, καλλιτεχνίας, πεφωτισμένης πολιτικῆς διοικήσεως. Ἡ ἐπιστήμη ἐνταῦθα εἶναι εἰς τὰ σπάργαντα, δύναται τις μάλιστα νὰ βεβαιώσῃ, ὅτι ὁ ἐνεργὸς ἐπιστημονικὸς βίος δὲν ἀνεπτύχθη εἰσέτι παρ' Ἕλλησιν, οἵτινες οὔτε καὶ ἐνήμεροι εἰσὶν εἰς τὴν ἐπιστημονικὴν τῆς Εὐρώπης ἐργασίαν. Αἱ τῆς φύσεως ἐπιστήμαι μάλιστα, τὸ μέγα τοῦτο γνῶρισμα τοῦ συγχρόνου εὐρωπαϊκοῦ πολιτι-

σμοῦ, εἰσὶν ἀνύπαρκτοι ἐνταῦθα. Ὁ Ἕλληνα σήμερον δὲν παρατηρεῖ, δὲν μελετᾷ τὸν περὶ αὐτὸν κόσμον. Εὐδοκίμεθ ὅμως εἰς τὴν βυζαντινὴν στρεψοδικίαν, καὶ εἰς τὴν πεζὴν καὶ εἰς τὴν ἔμμετρον λογοκοπίαν. Διὰ τοῦτο ἀπαντᾷ τις ἐνταῦθα πολλοὺς νομικούς, πλείστους ποιητὰς καὶ ἀναριθμήτους ῥήτορας. Ἡ ἐτησίαι ἑλληνικὴ φιλολογικὴ συνίσταται εἰς δεκάδας τινὰς νομοκρατικῶν πονημάτων, εἰς ἑκατοντάδας τινὰς ποιημάτων καὶ εἰς χιλιάδας τινὰς λόγων κοινοβουλευτικῶν, πανηγυρικῶν καὶ ἐπικηδείων, εἰς οὓς προσθετέοι καὶ οἱ διδασκτικοί, διότι ὁ Ἕλληνα τὴν ὀλίγην αὐτοῦ κλίσιν εἰς τὸ διδάσκεισθαι ἀντιστοροπεῖ δι' ἀκαθέκτου ἐπιθυμίας πρὸς τὸ διδάσκειν. Εἰς τὸ πλῆθος ὅμως αὐτὸ τῶν ἐντύπων ὀλίγιστα θὰ εὑρετε ἔργα, ἔχοντα ἐπιστημονικὴν τινα ἢ φιλολογικὴν ἀξίαν. Ἐν γένει δ' ἡ ἐπιστήμη καὶ τὰ γράμματα εἰσὶν ἐνταῦθα ἐπάγγελμά τι κατὰ τὴν προστυχωτάτην τῆς λέξεως ἔννοιαν, καὶ κοῦφός τις ἐπίδειξις. Περὶ καλλιτεχνίας σημειῶ τοῦτο μόνον, ὅτι οἱ σημερινοὶ Ἕλληνες δὲν περιῆλθον εἰσέτι οὔτε εἰς τὸ σημεῖον ἐκεῖνο τῆς καλλιτεχνίας, δι' ἧς δύνανται νὰ ἔχωσιν οὐχὶ ἰδίαν τέχνην, ἀλλὰ καὶ πραγματικὴν τὴν ἔννοιαν καὶ τὴν συνάκθησιν τῆς ἀπαραμίλλου τέχνης τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων, διότι ἐὰν τὴν εἶχον δὲν ἤθελον οἰκοδομήσει ἐντὸς τῆς Ἀκροπόλεως, δὲν ἤθελον δὲ στερεῖσθαι μετὰ πενηντακονταετῆ περίπου ἀνεξερτησίαν οὐ μόνον μουσείου, ἀλλὰ καὶ ἀπλοῦ ὀργανισμοῦ μουσείου. Τοῦτο μάλιστα εἶναι ἰδιαιτέρως ἀξιοσημείωτον, ὅτι οἱ Ἕλληνες οἵτινες κέκτηνται τοὺς ἐντελεστάτους τῆς Εὐρώπης θεσμοὺς ἐπὶ τοῦ χαρτίου, δὲν ἔχουσι μουσεῖον οὔτε καὶ κατὰ τὸν φανταστικὸν τοῦτον τρόπον. Καθ' ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν βιομηχανίαν, εἶνε αὕτη ὑπὸ εὐρωπαϊκὴν ἔποσιν ἀναξίσι λόγου. Μένει τὸ πολιτικὸν καὶ διοικητικὸν μέρος, περὶ τοῦ ὁποίου αἱ ἐν τῷ Ἄδει συμπολιτῆσι δύνανται εὐκόλως νὰ μορφώσωσιν ἰδέαν ἀκριβῆ ἐκ τῶν ἐνταῦθα ἐφημερίδων ὅλων τῶν ἀποχρώ-

σεων, ἄς λαμβάνωσιν εἰς τὰς ὥραίς μας λίσχας. Καὶ ταῦτα μὲν οὐδὲν ἔχουσι τὸ παράδοξον, διότι ὁ πολιτισμὸς δὲν αὐτοσχεδιάζεται ἐντὸς ὀλίγων ἐτῶν. Ἄλλως ἔθνος εὐφυές ὡς τὸ Ἑλληνικὸν ταχέως θὰ βυθίσῃ εἰς τὸν πολιτισμὸν. Ἄλλ' ἀξιοκατάκριτος εἶναι ἡ ἐθνικὴ περιφιλυτιχία, ἣτις γίνεται πρόσκομμα μὲγα εἰς τὴν ἐκπολιτευτικὴν καὶ πολιτικὴν πρόοδον τοῦ μικροῦ μὲν, ἀλλ' ἐνδικαίροντος τούτου ἔθνους, καὶ ἣτις ἐπισκοτίζει πολλὰ καὶ ἀριστα αὐτοῦ προτερήματα...

Ὅπως ἐν τῇ φύσει τὰ διὰ τοὺς ἐπιπολαίως μεμφιμοιροῦντας ἐπιπλαβῆ, ὀλέθρια, ἐπικίνδυνα ἢ ἀπλῶς δυσάρεστα πράγματα, αἱ λαίλαπες, ὁ βορρᾶς, ἡ χάλαζα, οἱ ὄφεις κροταλίκι, αἱ ἀκρίδες, οἱ κώνωπες καὶ οἱ ψύλλοι, ἔχουσι κατὰ τὴν ἐπιστήμην λόγον ὑπάρξεως καὶ συντελοῦσιν εἰς τὴν ἀρμονικὴν εὐεξίαν τοῦ ὅλου, οὕτω καὶ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ Βουλῇ δύναται ν' ἀνεύρῃ ὁ βλαβερὸς φιλοσοφῶν τὴν χρησιμότητά των ἀγορεύσεων των ἀξιοτίμων κκ. Ἰακωβάτου καὶ Οἰκονόμου, των πετριωτικῶν ἀποστροφῶν τοῦ κ. Τζουτζουνάτου, τῆς ἀπερριτολογίας τοῦ κ. Δηλιγιάννη των λατινικῶν ῥήσεων τοῦ κ. Τζάνης καὶ αὐτῶν ἀκόμη των ἀπολύτων ὀνομαστικῶν τοῦ κ. Δουζίνα. Τὸ μόνον διὰ τοὺς ἀνωτέρω κυρίως δυσάρεστον, οὗ ἕνεκα κινδυνεύει νὰ περρινωρισθῇ ἡ ἀξία αὐτῶν, εἶναι ὅτι σήμερον δὲν ὑπάρχουσιν οἱ κατὰλληλοι καὶ εἰδικοί αὐτῆς ἐγκωμιστάι, ὁ Ἑρσμος, ὁ Σκαλίγερσ, ὁ Λίπσιος, ὁ Φίλελφος, καὶ λοιποὶ σοφοὶ ἄνδρες, οἱ ἐπαξίως ὑμνήσαντες τὴν *Φθειρίασιν*, τὸν *Όρον*, τὴν *Μωρία* καὶ τὴν *Ψώρα*.

Εὐρισκόμενοι χθὲς ἐν τῇ Βουλῇ μετὰ βουλευτικῶν ἀπομάχου, τεσσαράκοντα ὄλα ἔτη πολιτευθέντος, ἠριθμήσαμεν μεταξὺ ἑκατὸν πενήκοντα δύο περριρισκομένων ἐν τῇ αἰθούσῃ ἀντιπροσώπων τοῦ ἔθνους ὀγδοήκοντα τέσσαρες, ὧν τὰ ἰδιωτικὰ συμφέροντα ἦσαν εἰς προφανῆ ἀντίθεσιν πρὸς τὰ τοῦ ἔθνους. Ὁ δὲ ἀριθμὸς των τοιοῦτων τοσοῦτον αὐξάνει ἀνὰ πᾶσαν βουλευτικὴν περίοδον, ὥστε ἡ πλειονοψηφία αὐτῶν ἀπὸ σχετικῆς θέλει εἰς ἄπαντος κατκαστῆ ἀπόλυτος ἐντὸς ὀλίγου.

Περὶ τοῦ ἀσαφοῦς ζητήματος ἂν θέλομεν πολεμήσει ἢ ὄχι, κλίνομεν νὰ συνταχθῶμεν μετὰ τῆς γνώμης χριστάτης τινὸς καὶ εὐκισθήτου κυρίως ἣτις, ἐν ἐλλείψει θεάτρου καὶ χορῶν, ἐνασχολουμένη εἰς περρισκευὴν μοτοῦ ἔλεγε χθὲς ἠδέως μειδιῶσα: «Τὸ ξαντὸν τοῦτο κάμνω μετὰ πολλῆς χαρᾶς διότι οὐδόλως φοβοῦμαι μήπως χρησιμεύτῃ».

ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΙ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΙ

Περίεργος ἄνθρωπος εἶσαι, κύριε Πρόεδρε.

Τζάνης

Νὰ προτιμηθῶσιν οἱ στρατιωτικοὶ ὁδοί.

Κότταρης

Οἱ δρόμοι τῆς Πελοποννήσου χρησιμεύουσι διὰ νὰ μεταφέρουσι σῦκα καὶ λούπινα οἱ δρόμοι τῆς Στερεᾶς διὰ τὴν Ἑθνικὴν ἀνάγκην.

Ὁ αὐτός

Ἄμα τὸ κάμετε, κύριε πρόεδρε, ἔσεστε βέβηκοι, ὅτι...

Πετμεζᾶς

Φρονῶ ὅτι κατ' ἐμὴν γνώμην τὸ νομοσχέδιον τοιαύτην προσθήκην ἠδύνατο νὰ ἔχη.

Τρικουπης

Ἐγὼ δικκόπτω, ὅταν γίνεται φασαρία.

Λάππας

Ὁ νόμος πρέπει νὰ ῥέῃ ὡς ποταμὸς.

Ἰακωβάτος

Τὰ μέσα τῆς συγκοινωνίας μετὰ τὴν κατάργησιν τοῦ προνομίου τῆς Ἀτμοπλοικῆς Ἐταιρίας ἐξῆλθεν ἐξ ὑπογείου.

Δουζίνας

Μὴ κατκαστρέφετε, κύριε, τὴν κυκλοφορίαν τῆς συγκοινωνίας.

Ὁ αὐτός

Ὅστις ἔχει φλέβας εἰς τὸ αἷμα του, αὐτὸς κύριοι...

Ῥάλλης

Κύριε πρόεδρε νὰ ξεμπερδέψωμεν.

Λάππας

Πολὺ καλὰ ἐννοεῖτε, ἀλλὰ δὲν θέλετε νὰ ἐννοήσητε ὅτι οἱ προβιβασμοὶ ἔγιναν κατὰ τὸν νόμον τὸν ὁποῖον εἰσαγάχμεν.

Μπούμπουλης

Δὲν εἶμαι ἐγὼ ὅστις ἐπῆρα τὸ ζήτημα Κατακώλου.

Λομβάρδος

Ἡ ζωοκλοπία εἶναι ζήτημα θανάσιμον.

Στεφανόπουλος

Δὲν θέλω νὰ πικραίνωνται δωρεὰν ἄνθρωποι.

Ὁ αὐτός

Σὰς βεβηκῶν καὶ τὸ γνωρίζετε Κύριοι.

Ὁ αὐτός

Δὲν ἐξουσιάζω τὸν ἡμίονά μου.

Ὁ αὐτός